

S

Et magasin til deg fra
Strømmestiftelsen

PÅ HJERTET

Arne Hjeltnes
fikk en ny helt

PÅ SKOLEN

Med løve som
favorittdyr

KONKURRANSE

Kryssord med
fine premier

Selvsagt

Løftet «leaving no one behind» fra FNs bærekraftsmål handler om at ingen skal utelates. Mennesker som tidligere har blitt diskriminert, skal nå få et ekstra puff. Det burde jo være selvsagt.

**Gi ei jente en fisk,
og hun blir mett hele
dagen. Lær henne
å fiske, og hun blir
mett hele livet.**

Kinesisk ordtak

Illustrasjon: Geir Ove Pedersen

Ansvarlig redaktør

Erik Lunde

Redaktør

Karen Kilane

Journalister

Kirsten Falch
Gase Handeland
Ingvild Hellevik
Karen Kilane

Foto

Sverre Steen
Øystein Melhus Venås
Karen Kilane

Illustrasjon

Geir Ove Pedersen

Design

Irene B. Lyche, Lyche Design

Opplag

17 700, fire utgivelser i året

ISSN

2703-8513

Trykk

United Press

Ser trykket på miljømerket, resirkulert papir og pakket i 100 prosent nedbrytbar bio-film som skal kastes i matavfall. Strømmestiftelsen er med i Innsamlingskontrollen.

Strømmestiftelsen bekjemper fattigdom gjennom utdanning, jobbskaping og samfunnsbygging i 11 land i Asia og Afrika. Vi gir mennesker muligheten til selv å kjempe seg ut av fattigdom.

Adresse: Tangen 8, 4608 Kristiansand
Telefon: 38 12 75 00
E-post: post@strommestiftelsen.no
www.strommestiftelsen.no
Kontonr.: 3000.32.51000
Vipps: 03002

DEN BESTE GJENGEN. Nord i Uganda finnes en sånn vennegjeng de fleste av oss bare kan drømme om. De viser i praksis at det virkelig er best når alle får være med.

INNHOOLD

10 På riktig spor

Mye i verden går bedre enn før

12 Hovedsaken

Blind minister med syn for inkludering

18 På skolen

Yasmina sikter mot ministerpost

20 Min jobb

Slipper å spørre andre om hjelp

22 Arne Hjeltnes

Møte med en imponerende rektor

24 Geografiquiz

Med mulighet for å vinne premie

26 På kontoret

Nyheter om stort og smått

27 Kryssord

Å lese bladet gir hjelp til å løse kryssordet

LEDER

SELVSAGT SKAL ALLE MED!

LØFTET «LEAVING NO ONE BEHIND» fra FNs bærekraftsmål handler om at ingen skal utelates. Mennesker som tidligere har blitt diskriminert, skal nå få et ekstra puff. Det burde jo være selvsagt.

I bladet skal du høre hva mennesker med nedsatt funksjonsevne selv har sagt. Svarene på hva den enkelte ønsker er ikke særlig overraskende. Stort sett ønsker vi vel alle de samme tingene i livet:

- Få bidra med det vi kan og den vi er.
- Klare oss selv, slippe å være avhengig av andre.
- Være med i et fellesskap, bli regnet med.

Når jeg har jobbet med innholdet til dette bladet, har jeg ofte tenkt på Jan-Magnus Bruheim sitt vakre dikt «Å høre til». Du skal få diktet med deg på veien, som en takk for at du er med på å vise omsorg – slik kan flere mennesker få skole, jobb og muligheten til å høre til.

Vondt er av alle andre bli trakka på og trengd. Men vondare å veta at du er utestengd.

Det er så mangt i livet du ventar deg og vil. Men meir enn det å vera, er det å høyre til.

PS: Som ny redaktør blir jeg veldig glad for alle tilbakemeldinger. Tips meg gjerne om hva du ønsker at bladet skal inneholde!

Karen Kilane
Redaktør

karen.kilane@stromme.org

Den fineste gjengen

Dette var tenkt å være en sak om tre gutter som inkluderer en venn med nedsatt funksjonsevne. Så feil kan man ta. Historien handler jo om fire venner som alle tar vare på hverandre.

tekst og foto KAREN KILANE

Arbeide i beina og ryggen er én ting, å kjenne det stikke i magen fordi du ikke kan eller får være med, er minst like vondt.

– Men vi fire er en gjeng, vi er alltid sammen, sier Naziri Batali (11).

Vi gjør det ikke fordi vi må. Han har nettopp fått et spørsmål han helt tydelig synes er både upassende og merkelig.

– Føler du det er et stort ansvar som legges på deg og de andre to kameratene når dere må hjelpe med å hente vann, bære bøker og gjøre ekstra arbeidsoppgaver for Monday Rahim (11)?

– Vi gjør det ikke fordi vi må. Vi har alltid vært sammen overalt. I klasserommet, etter skolen og på fotballbanen. Monday er en god venn som forteller morsomme vitser, som er god til å dele og som alltid holder på hemmeligheter, sier Naziri.

Guttene har nettopp kommet fra fotballbanen. Den lille gjengen har spilt for seg selv, i stedet for sammen med den store flokken, der tempoet er høyere og sparkene er hardere.

– Ja, vi hjelper med å bære bøker, vi spiller litt annerledes fotball enn de andre, og vi venter når det trengs. Men Monday gjør jo like mye tilbake. Han er en venn, sier Naziri.

Hvem mangler på skolen vår? At Monday har en trygg gjeng, skyldes både usedvanlig fine kamerater, en god storfamilie og en skole som bestemte seg for å gjøre store forandringer.

Da Strømmestiftelsen startet samarbeidet med skolen som Monday tilhører, var det nesten ingen elever med funksjonsnedsettelse på skolen.

– Jeg tenkte ikke det var noen vits i å sende Monday på skolen. Ikke fordi jeg ikke er glad i ham, men det var sånn det var, sier far.

Flere bistandsorganisasjoner samarbeider gjennom TOFI (Together for inclusion) om å inkludere barn med nedsatt funksjonsevne. For Strømmestiftelsen gjelder dette blant annet denne skolen, som ligger i Yumbe-distriktet i Uganda. +

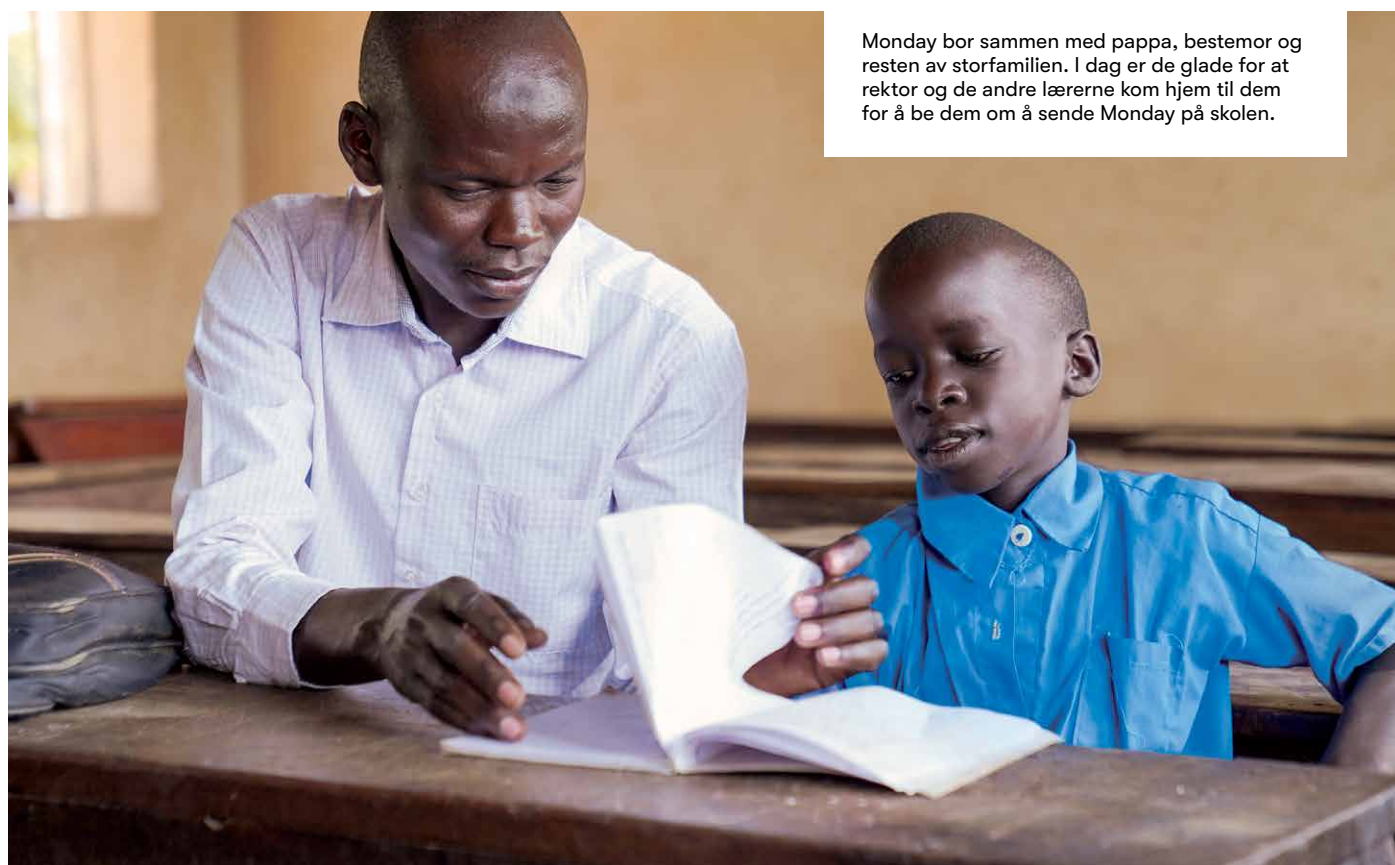

Vi gjør det ikke fordi vi må, vi har alltid vært sammen overalt

Naziri – venn

– Når kameraten min Duamani ser at jeg er sliten eller har det vondt, henter han sykkelen. Og så tar han meg med, slik at jeg får se nye steder. Han vet nemlig at det er det beste jeg vet, sier Monday.

Monday bor sammen med pappa, bestemor og resten av storfamilien. I dag er de glade for at rektor og de andre lærerne kom hjem til dem for å be dem om å sende Monday på skolen.

“
Jeg er så stolt av Monday og alt han får til. Han jobber hardt, er pliktoppfyllende og veldig nøye

Mondays far

+ – I begynnelsen av samarbeidet med Strømmestiftelsen ble vi utfordret på hvem som manglet på skolen. Vi diskuterte både i foreldrerådet og elevrådet, og vi kom frem til at barn med funksjonsnedsettelse, barn med lese- og skrivevansker og barn med psykisk funksjonshemming var så og si fraværende. De var rett og slett utelatt, forteller rektor Olega.

Dør til dør-aksjon. Slik ville de ikke lenger ha det.

– Sammen med lærere og foreldrerepresentanter gikk vi rundt i nærmiljøet og oppmuntret foreldrene til å sende barn med funksjonsnedsettelse på skolen. Vi sa vi ville dekke kostnadene for barna. Hadde barna funksjonsvariasjoner som gjorde skoleveien vanskelig, jobbet vi for å skaffe nødvendige hjelpemidler. På denne måten kom vi i kontakt med Monday.

– Og godt er det! Jeg er så stolt av Monday og alt han får til. Han jobber hardt, er pliktoppfyllende og veldig nøye, sier faren.

For bare få år siden ble barn med nedsatt funksjonsevne utelatt fra skolegang i området, og i tillegg ble mange «skjult» i hjemmet.

Alle tjener på endringene. På skolen går det i dag litt over 2000 elever, og Monday er ett av 232 barn med nedsatt funksjonsevne.

– Alle tjener på inkludering. Mange barn som tidligere har vært hjemme og passet søsken med funksjonsnedsettelse, er nå i skolen. Vi tar i bruk flere læringsmetoder, og det gir bedre læring for en samlet elevflokk. I tillegg lærer elevene om å ta ansvar og å vise empati. For familiene betyr ny kunnskap bedre forståelse, og mange har endelig kvittet seg med unødig skam. For hvert enkelt av de 232 barna har endringene ført til et helt nytt liv med læring og vennskap. Nå må vi bare utvide og sørge for at alle får en mulighet til å komme på skolen, sier den engasjerte rektoren.

– Og hvem vet, kanskje vender Monday en dag tilbake til skolen for å arbeide her?

– Min drøm er å bli lærer, jeg elsker nemlig lærerne her. De er snille med meg, og jeg vil bli som dem, sier Monday.

Men så holder det. Monday er sliten etter fotballkamp, intervju og prat. Kameratene hvisker noe, og Monday skotter bort på sykkelen. Han har nettopp fortalt at det beste han vet er når kameratene lar ham sitte bakpå sykkelen. Sammen drar de på tur for å utforske nye steder.

Jeg legger ned blokka og kameraet og blir sittende og se på gjengen som sykler av gårde mens de ler og skråler. Det er ikke Monday og de tre gode hjelperne jeg ser. Det er en gjeng, en sånn gjeng de fleste av oss bare kan drømme om. ■

FAKTA

Monday Rahim

ALDER 11 år

FAMILIE Bor sammen med far, søsken, besteforeldre og søskenbarn

STED Yumbe, Uganda

HOBBY Fotball

FAVORITTAKTIVITET

Sitte bakpå sykkelen og se nye steder

LIKER BEST PÅ SKOLEN

Å tegne

BESTE TIPS TIL ANDRE

Ikke dropp ut av skolen – og unngå slåssing

De ferskeste tallene fra Verdensbanken viser at barnedødeligheten i verden stadig synker.

Færre barn får selv barn

KAN DU TENKE DEG noe tristere enn at ei ung jente, som knapt har fått menssen, blir tvangsgiftet, gravid og må føde barn lenge før kroppen er klar for det – og ofte får katas-trofale helseutfordringer etterpå? Nå skal du høre noe gledelig: Helseklinikker i Nepal har lagt merke til en ny trend i områdene Strømmestiftelsen jobber i. Færre barn får barn her enn før! Tidligere ble 25 av 100 jenter altfor tidlig gravide. Nå har antallet sunket til 14 av 100. Det er en betydelig reduksjon. Men vi gir oss ikke før det er nedi null!

KILDE: STRØMMESTIFTELSEN

FOTO: ØYSTEIN VENÅS SØRENSEN

Joda, det fungerer!

Får du noen ganger inntrykk av at alle piler i verden peker nedover? De gjør ikke det. Her har vi samlet nyheter som viser at felles innsats for det gode gir resultat!

FOTO: GRO JUSTINÆS KILEDAL

Selv om ozonlaget blir friskmeldt, må vi fremdeles gjøre som denne jenta i Myanmar: Beskytte huden mot sola.

OZONLAGET VIL BLI FRISKMELDT

ER DU EN AV DEM som gikk over til klissete hårspray på pumpeflasker som stadig går tett i dysa og renner nedover fingene i stedet for å havne i håret? Hundre poeng til deg! Innsatsen ga resultat!

Ozonlaget beskytter jorda mot ultrafiolett stråling, og uten det ville både mennesker, dyr og planter på minutter blitt forbrent av de usynlige ultrafiolette strålene fra sola.

På 80-tallet ble det stor oppmerksomhet rundt hullene i ozonlaget. Etter at gassene ble forbudt i 1987 har ozonlaget gradvis blitt bedre, og det ligger an til å bli friskmeldt innen 40 år, ifølge FN.

Et av verdens beste eksempler på at felles innsats faktisk nytter! KILDE: NILU.NO

Se for deg 400 jenter som hun her. Seriøst, gjør det. Se for deg 400 ungdommer som har fått lov til å bli sjef i eget liv!

FOTO: ØYSTEIN VENÅS SØRENSEN

58,2 prosent av verdens befolkning har fått minst én vaksinedose mot covid-19. Aldri før er en vaksine blitt utviklet så raskt og masseprodusert i et slikt tempo.

Godt nytt for dyr og mennesker

HAR DU NOEN GANG hørt om statsledere som blir enige om noe som helst? Det skjedde faktisk i desember 2022, for da ble den nye Naturavtalen banket gjennom i FN. Og den er historisk!

Hovedmålet med avtalen er å stoppe den menneskelige ødeleggelsen av naturen og begynne å gjenopprette det som allerede har gått tapt. Det betyr blant annet at 30 prosent av all natur på land skal vernes innen 2030.

KILDE: FN

ILLUSTRASJON: GEIR OVE PEDERSEN

SIXPACK-STIPEND

I NEPAL HAR mer enn 400 jenter fra fattige familier fått et toårig utdanningsstipend på 1600 kroner (67 kroner i måneden) gjennom Strømmestiftelsens Alumni-program. Det gjør at de kan fullføre skolegangen eller ta en yrkesutdanning ... og prisen per måned er to kroner mindre enn hva en sixpack med Pepsi max kostet på Kiwi i januar 2023.

KILDE: STRØMMESTIFTELSEN, AKO ALUMNI LOGFRAME REPORT 2022 OG KIWI.NO

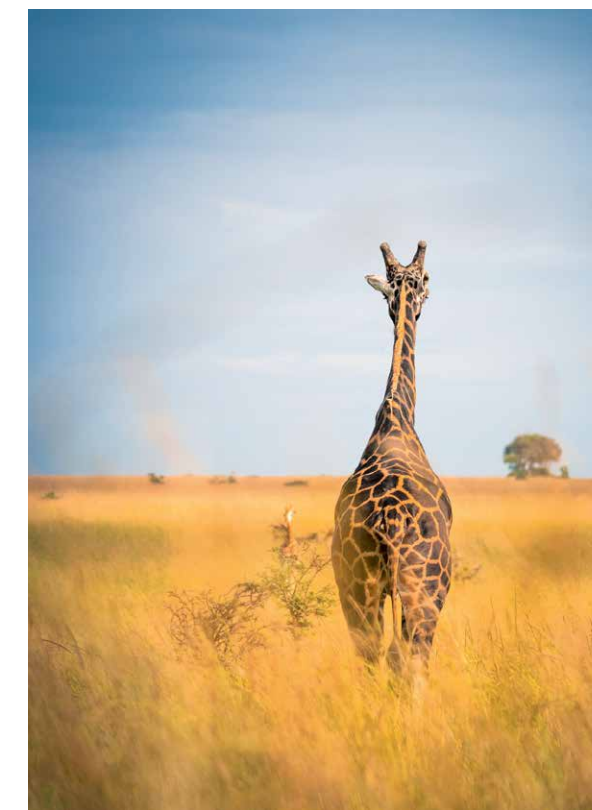

FOTO: KAREN KILANE

Sjiraffen i Uganda spankulerer en tryggere framtid i møte med Naturavtalen.

Syn for mangfold

– Noen ganger kan jeg få helt skjelven ved tanken på hvordan livet mitt kunne ha vært om jeg ikke hadde fått de mulighetene jeg fikk i oppveksten, sier Joseph Walugembe.

tekst og foto KAREN KILANE

Da han fikk opplæring som var tilpasset hans nedsatte synsevne, klatret Joseph raskt opp fra nederst til øverst på karakterskalaen på skolen. I dag kjemper Strømmestiftelsens inkluderingskoordinator for at flere barn med funksjonsvariasjoner skal få støtten de fortjener.

Av kollegaer kalles førtitreåringen «the superstar of inclusion». Han har vært med på å påvirke inkluderingsarbeid på hele det afrikanske kontinentet. Han har en cv som viser en vei som har gått fra det ene høydepunktet til det andre. I tillegg er han pappa til fire, og han og kona har tatt til seg fire nevøer og nieser.

Et år uten mamma. – At jeg har et godt liv skyldes mye at jeg møtte mennesker som på ulike måter så meg og ga meg muligheter. Ingenting av dette var en selvfølge, sier Joseph og vender tilbake til tanken om hvor annerledes livet kunne blitt.

– Mamma tok meg med til skolen da jeg var sju år. Etter det første året gikk jeg ut som den nest svakeste eleven i klassen.

Rektor ved skolen leste gjennom resultatene til hver enkelt elev. Da så han det: spriket mellom eleven Joseph og den eldre fetteren hans med toppresultat.

– Rektor spurte mamma hvordan to «brødre» kunne ha så ulike karakterer. Han møtte meg og ble først da klar over at jeg hadde en synsnedsettelse.

Rektor fant en skole som hadde tilpasset opplæring.

– Men skolen var 120 kilometer hjemmefra. Mamma brukte en halv årslønn på skolepenger og reisen til skolen. Jeg fikk tilpasset opplæring, og karakterene var på topp. Men jeg var åtte år, overlatt til fremmede og ble ikke hentet hjem igjen før ett år hadde gått.

Inkludering skal gjennomsyre alt.

Joseph bruker ofte sin egen livshistorie som eksempel når han møter foreldre som har barn med nedsatt funksjonsevne.

– Inkludering skal gjennomsyre alt arbeidet vårt. Vi skal sørge for skoler som både inkluderer og som gjør det mulig for barna å bli værende hos vennene, familien og lokalsamfunnet sitt, sier Joseph.

Han mener at det å være inkluderende +

Inkluderingskoordinator i Strømmestiftelsen, Joseph Walugembe, bruker ofte egen livshistorie i møte med menneskene i prosjektene. Han har flere ganger besøkt Monday Rahim og familien hans.

FAKTA

«Nothing about us without us»

TOFI (together for inclusion) er et partnerskap mellom norske organisasjoner og lokale organisasjoner i Etiopia, Mosambik, Niger, Somalia, Sør-Sudan og Uganda. Formålet med samarbeidet er å realisere funksjonshemmedes rettigheter.

I Uganda og Niger fører dette blant annet til at vi:

- kurser lærere og lokalsamfunn
- aktivt oppsøker familier til barn med nedsatt funksjonsevne for å oppmuntre dem til å sende barna til skole
- bidrar med hjelpemiddel slik at barna kan komme seg til skolen og ha det godt på skolen.

+ starter med god vilje, en tanke om at «vi må gjøre noe».

– Min erfaring er at de aller, aller fleste mennesker har god vilje, men det har ofte skortet på kunnskap om hva inkludering innebærer. Together for inclusion-programmet har vært en øyeåpner for mange. Strømmestiftelsen kommer aldri til å gå tilbake på inkluderingsarbeidet. Herfra blir heller målet vårt å sørge for at inkludering blir en del av alle programmene. Og inkludering skal ikke bare gjelde funksjonsvariasjoner. Det omfatter alle mennesker som på ulike måter blir diskriminert, sier han.

Lommer av suksess. Joseph har jobbet i internasjonale organisasjoner og bodd flere steder i verden.

Det er ikke til å stikke under en stol at flere av kollegaene var overrasket da en kapasitet som Joseph søkte seg til Strømmestiftelsen, og ikke til en stor, internasjonal aktør.

– Jeg kom til et punkt i livet da jeg stilte meg selv spørsmålet: Hvor ser jeg at inkludering er mulig? Tidligere har jeg jobbet med organisasjoner som har hatt inkludering som eneste agenda. Jeg kom fram til at inkludering virkelig får gjennomslag når de som jobber bredere begynner å gå inn på feltet. Organisasjoner som jobber bredt med bistand, slik som Strømmestiftelsen, trenger hjelp til å innføre inkludering på en ordentlig måte, sier Joseph.

– Har du oppnådd de resultatene du ønsket?

– Vi har hatt store ambisjoner i møte med et komplekst felt. Noen av prosjektene vi setter i gang har ikke fungert optimalt, men jeg ser lommer av suksess, og det er nok gode resultater til at jeg vet at dette kan fungere.

Kontroll over eget liv. Joseph forteller om en ung mann på 21 år som ble med i et av prosjektene. Han var lam, hadde droppet ut av skolen og livnærte seg av å sitte i veikanten og tigge.

– Han fikk en rullestol og ble med i en spare- og lånegruppe. I dag har han skaffet seg ti kyllinger, han forsørger seg selv og har i tillegg vist seg å være et ledertalent som jobber med en arbeidsgruppe. Ser vi på antall dollar han tjener, er ikke dette en kjempesuksess. Men jeg bruker et annet barometer, nemlig det at han ikke lenger er avhengig av hjelp fra andre. For meg handler arbeidet om dette: at mennesker får kontroll over eget liv.

Joseph bruker gjerne ordet *empowerment*, og han brenner for å gjøre mennesker i stand til å mestre på egenhånd.

– Og det er i den retningen vi skal peile oss inn når vi nå ser på veien videre. For videre, det må vi.

Joseph bruker Monday Rahim som eksempel. Han kan du også kan lese om i dette magasinet. Det er flott at han kommer seg på skolen på tross av funksjonsnedsettelse, og det er rørende at han har kamerater som stiller opp for ham og hjelper, sier Joseph.

– Men hvor mange barn på ti år har lyst til å være avhengig av å ha venner som skal hjelpe med det praktiske, som å åpne den tunge toalett døra? Et barn skal kunne bevege seg trygt i skolelokaler som er tilgjengelige – og det skal kunne skje med verdighet. I neste ledd må vi se på de fysiske forholdene på skolene. Vi må ha toalett som er tilgjengelige, klasserom hvor det er plass til rullestol, benker eller stoler +

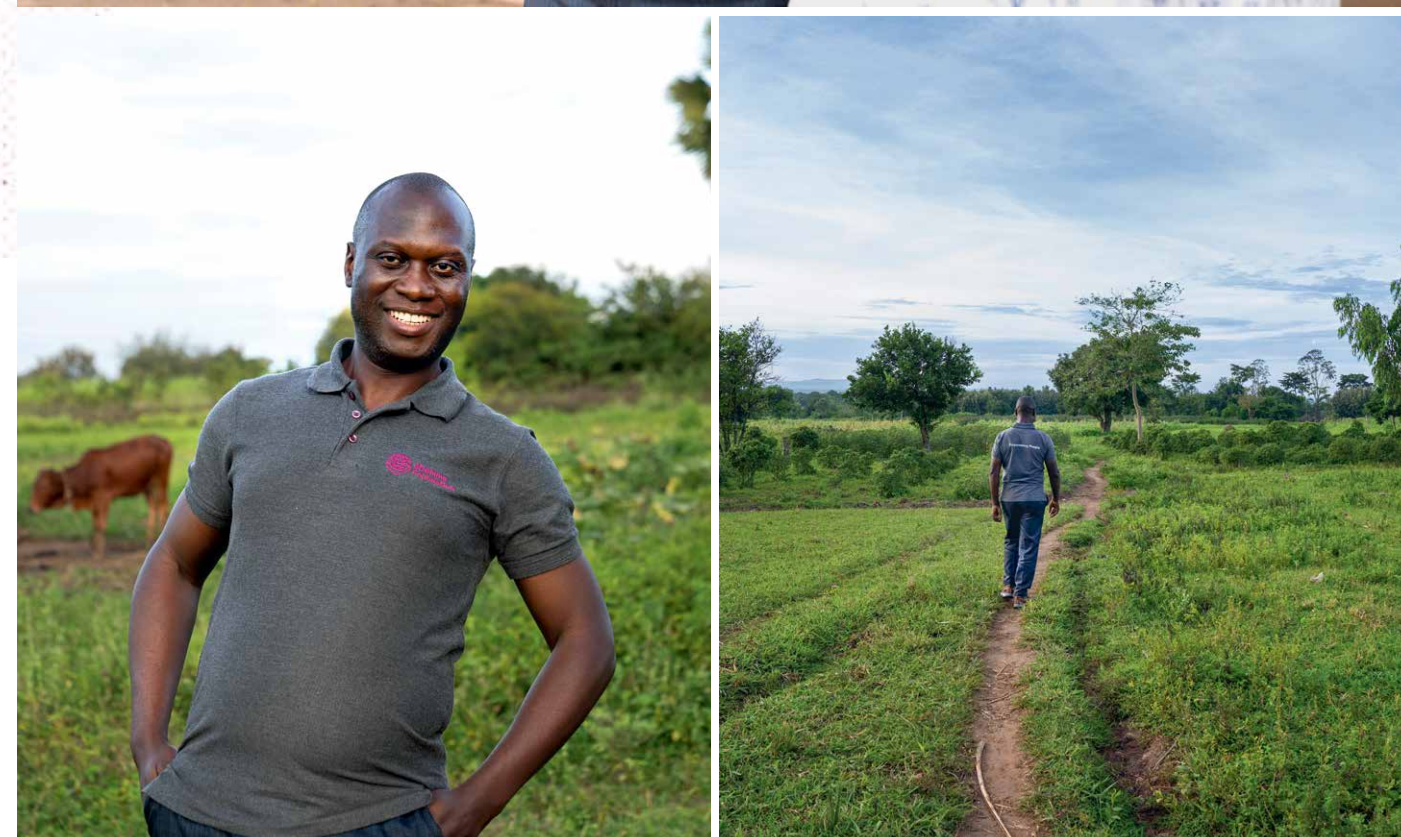

For meg handler arbeidet om at mennesker får kontroll over eget liv

Joseph Walugembe
– inkluderingskoordinator

Som inkluderingskoordinator følger Joseph opp skoler og skoleledelse. Her i samtale med rektor Olega.

Joseph Walugembe har jobbet i internasjonale organisasjoner og bodd flere steder i verden. Nå har han slått seg til ro i Kampala sammen med kone og åtte barn.

FAKTA

Joseph Walugembe

ALDER 43 år

YRKE Inkluderingskoordinator i Strømmestiftelsen

STED Kampala, Uganda

FAMILIE Kone og åtte barn. Fire egne, i tillegg tar familien seg av fire barn fra storfamilien

UTDANNING Master i utviklingsstudier, master i utdanning og ledelse, bachelor i utdanning

KALLENAMN The superstar of inclusion

+ hvor barn som Monday kan sitte uten at det fører til økte ryggplager. I tillegg må vi sørge for spesialisttrening, slik at for eksempel elever med nedsatt hørsel møter lærere som kan kommunisere med dem.

Verden forandrer seg til det bedre.

– Mulighetene finnes, men de må gis til barna. Igjen kan jeg bruke mitt eget liv som eksempel, for jeg fikk nemlig mulighetene som utgjorde forskjellen. Jeg fullførte ungdomsskolen med veldig gode karakterer, og likevel måtte jeg slutte på skolen, for mamma hadde ikke råd til skolepenger. Men min tidligere rektor hadde flyttet til England. Der møtte han en pensjonert inspektør som ville støtte en

Mulighetene finnes, men de må gis til barna

Joseph Walugembe
– inkluderingskoordinator

elev som var skoleflink, men som trengte litt hjelp på grunn av funksjonsnedsettelse. Via rektor ble det slik at denne mannen endte opp med å betale for utdanningen min, sier Joseph.

Han peker på at inkludering krever noe av oss alle.

– Det finnes mennesker som inspektøren i England som bidrar til å gi barn nye sjanser. Andre av oss deler av kunnskap og dedikasjon. Og vi har ikke råd til å gi oss. For hvert av de barna som får hjelp, slik som Monday, finnes det ti barn som ikke har kommet seg til skolen. Disse barna fortjener en sjanse.

Han opplever en verden som forandrer seg til det bedre. Da han vokste opp, måtte medelever lese tekstene for ham. I dag bruker han mobil og pc med programvare. Til og med bilen er utstyrt slik at han selv kan kjøre.

– Det er ikke beina som ikke kan gå eller ørene som ikke kan høre, som er problemet. Nedsattelsen oppstår i møte med mennesker som ikke forstår eller omgivelser som ikke er tilgjengelige. Når barrierene forsvinner, forsvinner også nedsattelsen. Vi kan ikke gi oss før alle får muligheten, sier Joseph. ■

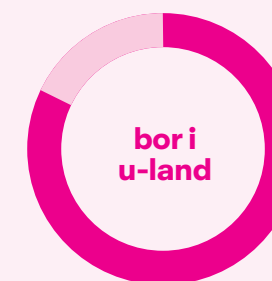
FAKTA

tekst GASE HANDELAND

1,3 MILLIARDER MENNESKER, nesten like mange som i Kina, har en nedsatt funksjonsevne

80 PROSENT av personer med funksjonsnedsettelse bor i utviklingsland

9 AV 10 BARN med funksjonsnedsettelse i utviklingsland går ikke på skolen

KUN 1 AV 50 bistandskroner internasjonalt går til inkludering av mennesker med nedsatt funksjonsevne

Barn og unge med funksjonsnedsettelse ØNSKER Å DELTA i samfunnet AKKURAT LIKE MYE som alle andre barn og unge

– Ingenting om oss uten oss!

– Et spørsmål om hvorfor det er viktig å inkludere funksjonshemmede er fristende å besvare med et nytt spørsmål: Hvorfor skulle ikke vi funksjonshemmede inkluderes? Ville man finne på å reflektere over hvorvidt man skal inkludere kvinner, homofile, hundeeiere eller vestlendinger? Funksjonshemmede utgjør hele 15 prosent av verdens befolkning, men altfor ofte blir vi ikke regnet med. Det gjør at mange hindres i å ta utdanning, sysselsettingen er vesentlig lavere blant funksjonshemmede enn blant andre, og

vi har generelt dårligere levekår. Vi er alle en del av det samme samfunnet. Vi er alle mennesker med de samme behovene, eller mer presist: den samme variasjonen av behov og interesser. Når vi snakker om hva som gir best velferd og likestilling for funksjonshemmede, er det funksjonshemmede vi skal snakke med. Ingen skal holdes utenfor – og ingenting om oss uten oss!

Tove Linnea Brandvik
Forbundsleder i Handikapforbundet

Snart president

Yasmina skal bli president i Niger. I mellomtiden påvirker hun der hun kan.

tekst KAREN KILANE foto ØYSTEIN VENÅS SØRENSEN

Synes du det er noe kjent med Yasmina? Det er ikke rart. Hun ble nemlig intervjuet av oss da hun for et år siden startet på Speed School.

I tillegg har du kanskje sett henne og Marna Haugen i programmet Julekveld hos Prøysen?

Yasmina har en lammelse i beina som gjør henne avhengig av rullestol. Hun bor sammen med bestemoren Islamane, og i fjor kom Yasmina og bestemor i kontakt med Speed School, hurtigskolene til Strømmestiftelsen. Yasmina fikk en rullestol, slik at hun kan klare skoleveien, og hun fikk begynne på en skole hvor det er plass til både rullestolen og henne selv.

Nå har Yasmina gjennomført hurtigskolen til Strømmestiftelsen, og hun har begynt på offentlig skole. Både hun selv, vennene og lærerne rapporterte på nyåret at Yasmina er den mest aktive eleven i klassen og at hun har mer selvtillit og guts enn noensinne før.

Lykke til, Yasmina! Vi stemmer på deg.

Som Hjertevenn hjelper du barn til en trygg hverdag, oppvekst og fremtid!

Strømmestiftelsen hjelper barn i noen av verdens fattigste land. Bli med, du også! Sammen kan vi hjelpe enda flere.

Hjertevenn
HJELPER BARN

Yasminas yndlingsdyr er løve. Den er like fryktløs som henne selv.

Bli kjent med ...

Navn Yasmina Moussa

Alder 13

Mitt favorittdyr Løve! Den har fantastisk pels og manke, og når den brøler forstår alle hvor rå den er!

Min favorittlek Jeg og vennene mine pleier å sitte på en matte og ha konkurranser hvor vi spiller ulike leker med småstein. Da kan jeg konkurrerer mot de andre, selv om jeg ikke kan gå eller stå.

Dette er jeg redd for Ingenting!

Min drømmejobb Jeg har planlagt å bli president i Niger. Eventuelt kan jeg bli minister for integrering i landet vårt.

Dette er jeg skikkelig flink til Å synge. Dessuten kan jeg fortelle historier som skremmer vettet av vennene mine. Jeg er faktisk skikkelig god på horror-historier.

Hvis jeg var president, ville jeg bestemt at Alle barn med funksjonsnedsettelse skulle fått gå på skolen. Men jeg har ikke tenkt å legge meg ned og slappe av fram til jeg blir president. Jeg prøver så godt jeg kan å påvirke der jeg kan allerede nå.

Dette synes jeg er aller best med skole Grammatikk er det beste faget. Men jeg elsker også det å bare være her. Jeg er nok den som rekker opp handa oftest i klassen.

Bestevenn Bestemor. Det er henne jeg bor sammen med.

DETTE SYNES JEG ER DET BESTE MED SKOLE ...

Øystein Melhus Venås
Rådgiver for skole, film og foto i Strømmestiftelsen

Veien ut av fattigdom starter første skoledag. Dessuten treffer du gode venner på skolen.

Leah Therese Evensen
Skoleelev

Være sammen med venner, lære ting, ha gymtime og matte.

Rune Larsen
Artist
Å få økt kunnskap generelt og økt kunnskap om deg selv, spesielt.

DA JEG VAR LITEN DRØMTE JEG OM Å BLI ...

Trond Moi
Kokk

**Snekker, som
min far**

Siri Lehland
Modell

**Popstjerne, som
Britney Spears**

Isabella Collett Sikel
HR-leder i
Strømmestiftelsen

Snekker

Marte Mjøs Persen
Arbeids- og
inkluderingsminister

Musiker

FOTO: JON KNUTSEN

Boko Sama selger kortreist mat. Hun er stolt over å klare seg selv.

FOTO: ASTRID WALLER

Slipper å spørre andre om hjelp

Jernkvinnen Boko Sama er glad for å kunne forsørge seg selv og barna.

tekst og foto KAREN KILANE

Stemningen i spare- og lånegruppa i Lokopao er livlig, men det er ikke bare latter og sang som har preget kvinnes hverdag og arbeidsliv de siste årene.

Pandemien og etterdønningene etter den har rammet kvinnene i landsbyen hardt.

I tillegg har prisen på viktige varer som matolje og mel doblet seg etter at krigen brøt ut i Ukraina. Selve pandemien spiste opp det meste av det som måtte finnes av sparepenger.

– Men vi sparer det vi kan, slik at vi står bedre rustet i møte med nye kriser, sier Boko Samsa.

Selv har Boko satset på dyrking av grønnsaker. Hun tørker teblader og lager samosa og chapati som hun selger.

– Det er mye jobb, og det er krevende å skulle forsørge og ta vare på åtte barn alene. Men nå er det sånn livet mitt har blitt, og jeg har bestemt meg for å gjøre det beste ut av det. At jeg har fått opplæring i det å starte en bedrift og at jeg har et fellesskap i ryggen, gjør at jeg har muligheten til å tjene egne penger og forsørge barna mine. Jeg er i en utfordrende livssituasjon, men likevel slipper jeg å spørre andre om hjelp. Jobben gjør at jeg klarer meg selv, og det er jeg stolt av, sier Boko Sama.

Bli kjent med ...

Navn Boko Sama

Alder 38 år

Bosted Lokopao, Uganda

Sivil status Enke, forsørger åtte barn – fire egne og fire tantebarn

Jobb Dyrker grønnsaker og selger kortreist mat

Dette drømte jeg om å bli da jeg var liten Gifte meg og være husmor

Hadde jeg ikke jobbet med dette, ville jeg Kjøpt og solgt fisk

Sparer til Geiter og kyllinger

Det beste med jobben min Jeg tjener penger, slik at jeg slipper å spørre andre om hjelp

Mest utfordrende med jobben min Det krever mye fysisk styrke

Jeg skulle ønske jeg hadde visst dette da jeg startet bedriften min Det er egentlig godt jeg ikke visste hvor tung denne perioden skulle bli med oppstart av bedrift og tapet av min mann

Ein rektor det står respekt av

I september fekk eg vera med Strømmestiftelsen til Uganda og Kuru, heilt nord i landet.

tekst ARNE HJELTNES foto KAREN KILANE

Det vart eit utruleg inspirerende møte med ein skule som med litt hjelp oppnår rørende resultat i sitt inkluderingsarbeid. I Uganda er det slett ikkje som hos oss, at dei som har utfordringar fysisk eller psykisk alltid vert inkludert i skulegangen.

Born som har nedsettingar vert tidvis gøynde bort, ofte fordi det er forbunde med skam, og til og med overtru.

Strømmestiftelsen gjer mykje godt i Uganda, men det eg fekk sjå på skulen i Kuru gav meg eit heilt nytt perspektiv på kor lite som skal til for å få til noko, viss ein har dei rette lokale kreftene med seg.

Rektor Olega på denne skulen er ein mann eg verkeleg ser opp til. Han sit ikkje håplaus og ser på dårlege bevillingar, men snur kvar ei krone for å hjelpe borna i krinsen sin.

Han reiser faktisk rundt i landsbyen og hentar desse ungane, som vert sett på som upassande for skuleverket.

Me hadde kome for å møte Monday Rahim, som har store fysiske utfordringar og ein naturleg vekst som har stoppa opp i høve til dei andre jamgamle venene hans.

På skulen er han likevel like god som alle andre og er ein lukkeleg gut med mange vener. Ein gut som elles ville ha rusla rundt det vesle tunet som familien bur i og vore

ei byrde for sine fattige slektningar.

Men takka være inkluderingsprogrammet på skulen får han både vera saman med andre ungar, slik alle born burde, og får inspirasjon og kunnskap.

Far hans var naturleg nok takksam for at Monday òg får mat på skulen.

“

Rektor Olega bidreg til og med frå si eiga lomma, viss det røyner på

Arne Hjeltnes

Rektor Olega har til og med overttydd både skulestyret og foreldra til dei borna som ikkje har slike utfordringar om at det er til det beste for alle at skulen prioriterer dei svakaste og inkluderer dei.

På ei skule med omlag 2000 elevar har dei funne plass til meir enn 230 born som treng stor hjelp for å koma seg gjennom skulegangen. I ei så fattig bygd har dei verdier, pågangsmot og evner til å gjera vel så mykje som me får til i vårt rike velferds-samfunn.

Dei trur rett og slett at det er til det beste for både skulen og ungane som går der, at alle får vera med.

Dette gir noko til dei som ikkje har utfordringar òg.

På skulen i Kuru har desse gode verdiane gjort at ingen kjenner seg utafør. Det var fantastisk å sjå korleis dei andre elevane tok vare på venene sine som ikkje var akkurat som dei.

Den gode rektor Olega har rett og slett kome veldig langt med utruleg avgrensa ressursar i å formidla noko som me òg er opptekne av her heime: at inkludering er eit positivt bidrag i alle miljø.

Når ein opplever eit slikt engasjement, er det ikkje vanskeleg å skriva under på at det hjelper å hjelpe. Når slike som rektor Olega er i den andre enden av dei bidraga me kan senda, er det lett å vera med på laget hans.

Framleis er det veldig mange ungar i Uganda, og sikkert mange andre land, som er prega av fattigdom, som ikkje får vera med på skulen saman med venene sine.

Det er ein god grunn for å hjelpe gjennom nettopp slike program som Strømmestiftelsen har i Kuru, nord i Uganda.

Rektor Olega er ein fyr som verkeleg har skjønnt det og som til og med tar frå si eiga lomma, viss det røyner litt på.

Han er min heilt. Me treng mange slike rektorar både i Uganda og kanskje her heime òg.

Arne Hjeltnes møtte rektor Olega da han spela inn ein episode til TV-programmet Julekveld hos Prøysen. Her er han i samtale med far til Monday.

Hvor skal vi dra?

Spenn fast sikkerhetsbeltet, finn gjerne fram kaffekoppen og et leksikon og bli med på langtur. Klarer du å resonnerer deg fram til hvilke byer og land vi besøker?

tekst GASE HANDELAND illustrasjon GEIR OVE PEDERSEN

1

Vi starter med en lang flytur fra Norge.

Etter omtrent et halvt døgn er du fremme i byen som bærer sitt navn fra selveste

Kongefjellet. Her ble man like før jul enige om en viktig avtale om at minst 30 prosent av verdens hav- og landområder skal være under bevaring eller vern innen år 2030. Dette er ellers den nest største byen i verden hvor over halvparten har fransk som morsmål. Hvilken by?

Fra denne byen reiser vi videre over havet i sydøstlig retning til vi kommer til et land som tidligere bar navnet fra den øvre delen av en elv. Denne elvens navn er det samme som navnet på en støvsuger, en populær pardans på 1500- og 1600-tallet, og på etternavnet til italieneren som ved overgangen til 1800-tallet regnes som oppfinneren av det elektriske batteriet.

Landet vi skal frem til fikk sitt nåværende navn det året Eirik Kvalfoss fikk gull, sølv og bronse i OL. Vi skal frem til det nåværende navnet på landet, et land hvor Strømmestiftelsen arbeider.

2

3

Fra denne byen drar vi flere timer østover til landet som ligger rett sør for verdens nyeste stat. Dette landet er ett av tre land som grenser

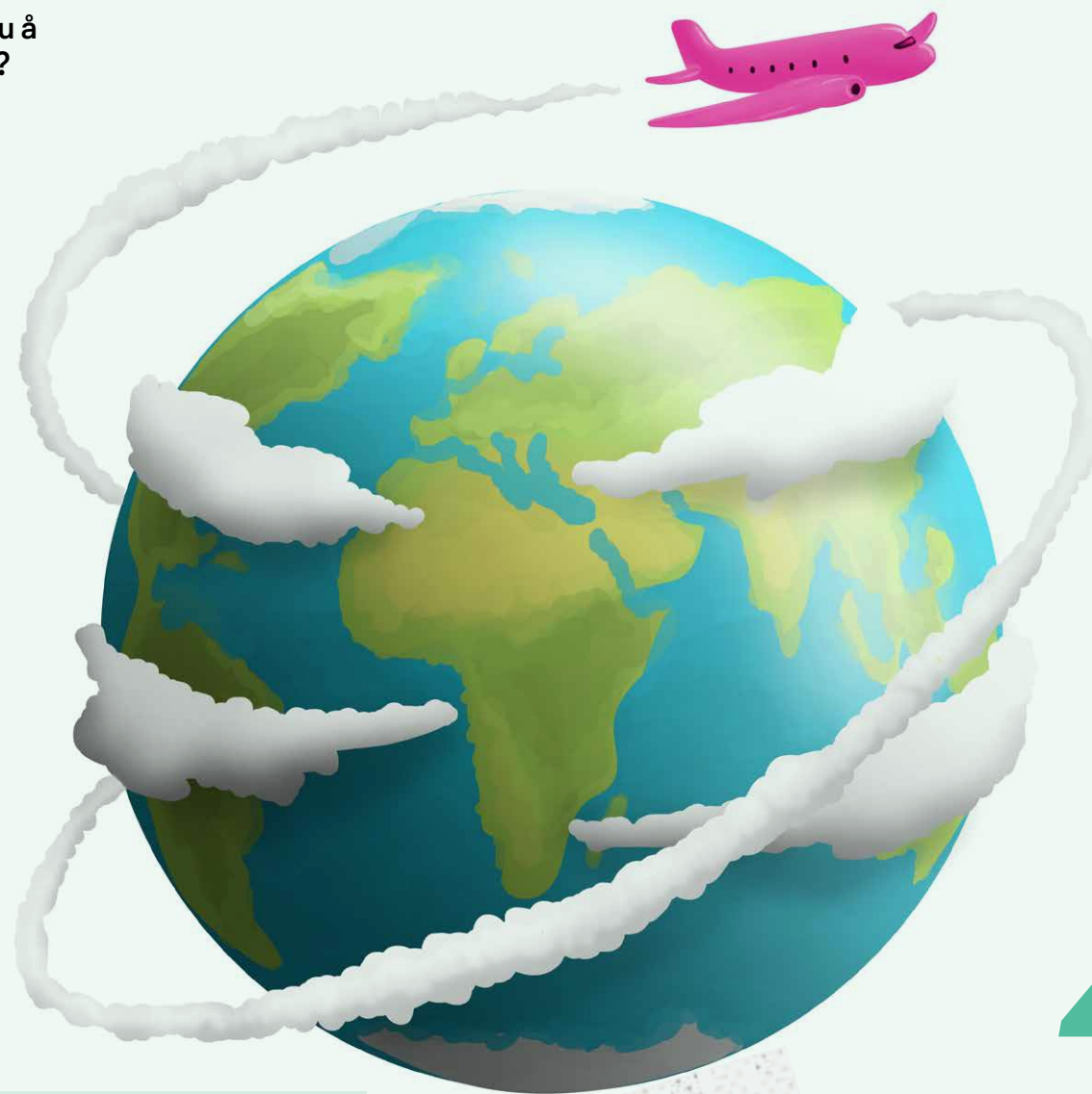
til den største innsjøen på kontinentet. I dette landet møter vi Monday Rahim, som du også kan lese om i dette bladet. Vi vil frem til navnet på landet han bor i.

4

Vi reiser videre mot fjellene til en hovedstad som i år kan feire 1300-årsjubileum. Dette er hovedstaden i et land hvor Strømmestiftelsen arbeider. Landet er blant annet kjent for å være det eneste i verden som ikke har firkantet flagg. Landet viser også avstand til sin store nabo i sør, ved at tidszonen er 15 minutter foran nabolandet. Vi skal frem til navnet på hovedstaden.

5

Vi lander tilbake i Norge og ender turen i byen som for 95 år siden kvittet seg med Fredrik. Her har mange sunget allsang, og en svensk konge endte sine dager. Norges utviklingsminister er født her. Hvilken by?

SEND INN DE FEM STEDENE innen 1. mai 2023 til post@strommestiftelsen.no (merk REISE) eller ring inn svarene på 38 12 75 00 mellom kl. 09.00 og 14.00 på hverdager.

Vi trekker ut en heldig vinner som får et av våre fine bærenett og fem flax-lodd. Og skulle du ikke vinne, er bærenettet til salgs i nettbutikken vår.

MINISTER PÅ LÆREBENKEN

► Utviklingsminister Anne Beathe Tvinningeim besøkte Strømmestiftelsen på nyåret. Hun fikk høre om vårt arbeid for å bekjempe fattigdom gjennom utdanning og jobb, og om vårt samarbeid med næringslivet.

Samarbeid med næringslivet er viktig om vi skal klare å bekjempe fattigdom og nå bærekraftsmålene, sier Erik Lunde, generalsekretær i Strømmestiftelsen.

Ministeren ble med til vår samarbeidspartner Returkraft AS. Hun fikk til og med prøvesitte en av skolepultene våre sammen med generalsekretær Erik Lunde. Pultene er laget av gjenvunnet plast i vårt «Grønne jobber»-prosjekt i Mali, et arbeid der vi har nytt godt av kompetansen til Returkraft, Norsk Gjenvinning og Ingeniører Uten Grenser. Kvinner samler inn og får betalt for plastavfall, som smeltes om til skolepult til bruk i skoler i Mali.

Takk for besøket!

Et år av en annen verden

► Kjenner du noen som er interessert i et halvt år i et land med en helt unik kultur og natur? Hvor du får lære om bærekraftig utvikling, menneskerettigheter og kultur? Da er Act Now utvekslingsprogrammet noe å tipse om!

Act Now er Strømmestiftelsens utvekslingsprogram på Hald internasjonale skole. Vi tilbyr seks måneders utveksling til Uganda, Tanzania og Nepal og «et år av en annen verden».

Anledningsgaver fra 2022

MINNEGAVER I FORBINDELSE MED BEGRAVELSEN TIL

Anna Grindøy
Elisabeth Lande
Kjell Bjorå
Leif B. Garmann
Karin Margrete Kalvøy
Aasta Bergljot Christensen

TOTALT = kr 32 450

TESTAMENTARISKE GAVER

Ove Berekvam – Stavanger
Reidar Vige – Nodeland
Oddbjørg Huseklepp – Jessheim

TOTALT = kr 1 318 376

JUBILEUMSGAVER

Mari og Eivind Gjerv Berg
– bryllup
Mariam og Martin Berge Helland
– bryllup
Arne og Torhild Tobiassen
– gullbryllup
Susanne Stensen – 23 år
Lisabeth Kvalevaag-Holm – 50 år

Tina Sødal – 50 år
Jörg Viereck – 59 år
Sidsel Hellesøy – 60 år
Anne Paust Andersen – 60 år
Randi Aarstad – 60 år
Øyvind Økland – 66 år
Grant Gundersen – 70 år
Jorunn Halkjær – 70 år
Leif Isaksen – 70 år
Tore Lein-Mathisen – 70 år
Anna Torbjørg – 75 år
Arvid D Kvanes – 80 år
Oddvar Høye – 80 år
Eldbjørg Glomnes – 95 år

I tillegg diverse Facebook-innsamlinger

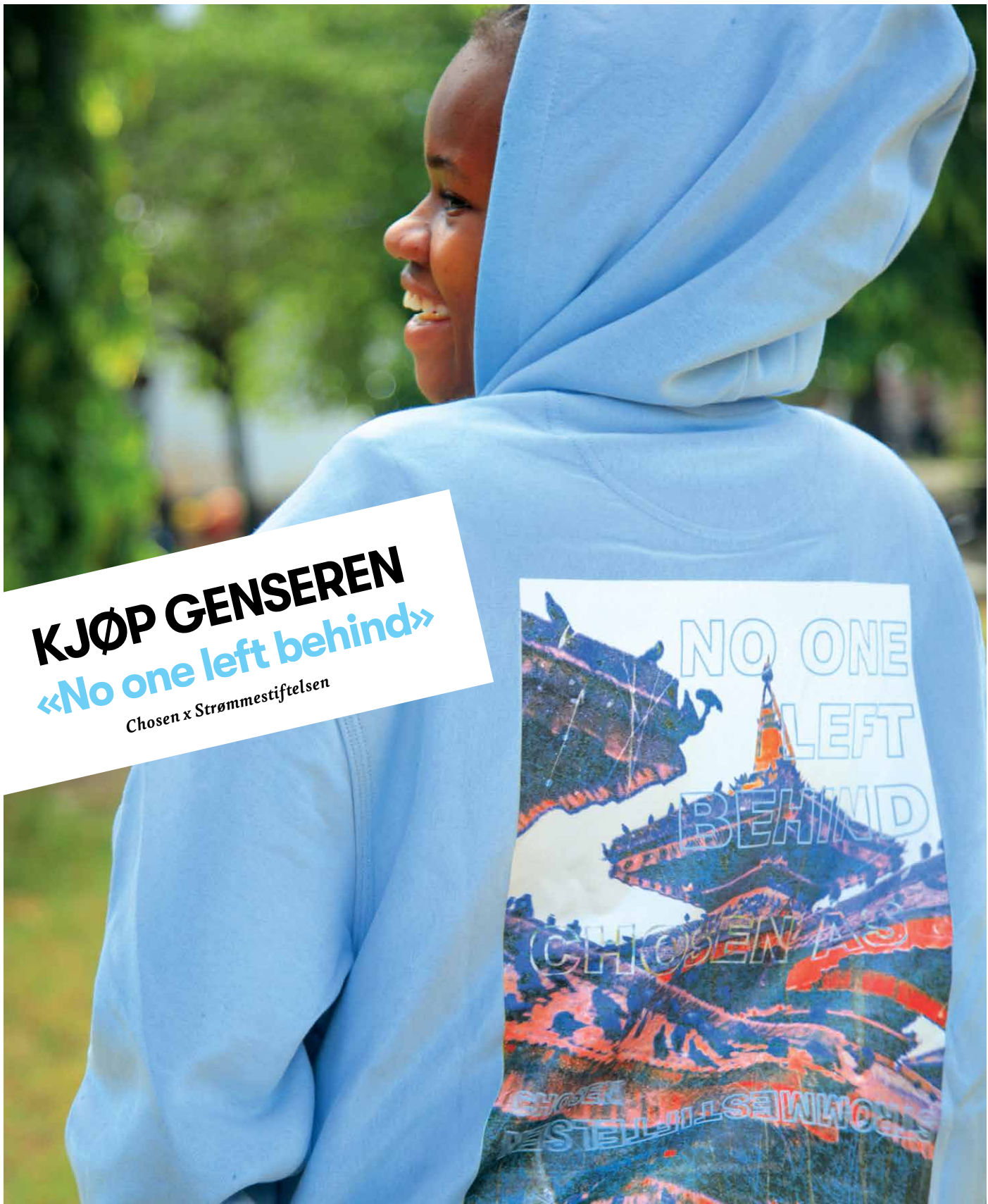
TOTALT = kr 116 000

XORD .no	KRYD- DER- PLANTE	BY I SØR- AFRIKA	SLAG- STED ETUIER	FALT	SENIOR	NYHETS- KANAL	PULJE	HUNN- GRIS LJÅ- SKAFTET	HODE- PLAGG
1									
KUNST				ILD- STEDER LYSVOKS					RAKELS SØSTER
STI					FOR- DYPNING VINYL- PLATE				
2	HER- METISKE					GOLF- UTTR. MUSIKK- PLATE			KORRI- GERER
	GREP	OPP- FATTE	KILO- GRAM	"TRAU"	FOR- LYSTE KRØLLER		DATA- MASKIN KUNN- GJØRE	GRIPER URAN	
									SPORTS- LEKER
DUFTE				RUINBY I TYRKIA		BUSK- BÆR ARTIST- ERIET		FORE- LEGG	
REDSKAP			SKJERM- TAK PLANTE	BEKREFT- ELSER				VERSUS	
							STRANGU- LERT MIS- MODIGE		
3	UNDER- SØKTE					LEKSING ÆR- FUGLEN			100 m2
BYG- NINGEN					MYNT- ENHET AVTA		KODEKS MØNSTER	1358 GREI	
KJEMPEN						SKJERPER VÆRELSE			SKUR
BUSKAP		OPP- LØSER 2843				PJOKK GOMLET		MESTER- SKAP	ADAMS MAKE
ORDNER LOPPE- KASSA			SCENEN KILO- KALORI					HERMER KLATRE- PLANTER	
HVISKE					KYSTFYR FORVIR- RINGS- TILSTAND				
NY- VASKET							4 LEVNER		
		EN MIRA DRIKK				EN MOORE MORO		PUSSIG FIOLIN	
STED- FOR- TREDER TRYGLE				BRYGGE					ODDE
		SJØ- FUGLER SIVBÅT				KRYP- DYRENE FASE			ANONYM DESI- LITER
KRING- KASTER			NAVN- LØSE				ADVOKAT		
KUNST- RETNING						MISNØYE			

- 1 – Det engelske navnet på hurtigskolene til Strømmestiftelsen?
- 2 – Navn på gutt fra Uganda som liker å sitte bakpå sykkel?
- 3 – Navn på Strømmestiftelsens fadderordning?
- 4 – Hvor mange land jobber Strømmestiftelsen i?

SEND LØSNINGEN innen 1. mai 2023 til post@strommestiftelsen.no (merk KRYSSORD) eller ring inn løsningen på 38 12 75 00 mellom kl. 09.00 og 14.00 på hverdager.

Vi trekker ut en heldig vinner som kan velge mellom en **strikkegenser** eller et av våre flotte **bærenett og fem flax-lodd**. Og skulle du ikke vinne, er både genseren og nettet å finne i nettbutikken vår: Strommestiftelsen.no/nettbutikk.

KJØP GENSEREN
«No one left behind»

Chosen x Strømmestiftelsen

[Strommestiftelsen.no/nettbutikk.no](https://strommestiftelsen.no/nettbutikk.no)

20 prosent avslag til alle som bestiller genseren med koden «ALLE» innen 20. april 2023. For hver solgte genser får en ungdom med nedsatt funksjons- evne to uker på Strømmestiftelsens livmestringskurs Sjef i eget liv.

Lev ut genseren, og vær en som sørger for at ingen blir utelatt.

CHOSEN

Strømmestiftelsen
BEKJEMPER FATTIGDOM